

Ö 4 Lay 9.1

(1) $\begin{pmatrix} 2 \\ 2 \end{pmatrix}$ $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 4 & -3 & 2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 7 & -5 & 1 \\ 1 & -4 & -3 \end{bmatrix}$

(p) $C = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$, $D = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ -1 & 4 \end{bmatrix}$, $E = \begin{bmatrix} -5 \\ 3 \end{bmatrix}$

$$A + 2B = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 4 & -3 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 \cdot 7 & -2 \cdot 5 & 2 \cdot 1 \\ 2 \cdot 1 & -2 \cdot 4 & -2 \cdot 3 \end{bmatrix} =$$
$$= \begin{bmatrix} 16 & -10 & 3 \\ 6 & -11 & -4 \end{bmatrix} \quad (\text{addition sker elementvis})$$

$3C - E$ är inte definierad, eftersom

C är 2×2 medan E är 2×1

CB

Antalet kolumner i C måste vara detsamma som antalet rader i B .

Det stämmer här, så produkten är definierad. Vi kan utföra multiplikation med rad-kolumnregeln

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & -5 & 1 \\ 1 & -4 & -3 \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 7+2 & -5-8 & 1-6 \\ -14+1 & +10-4 & -2-3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & -13 & -5 \\ -13 & 6 & -5 \end{bmatrix}$$

EB är inte definierad eftersom E är 2×1

och B är 2×3 . För att $A_1 A_2$ ska

vara definierad måste antalet kolumner i A_1

vara lika med antalet rader i A_2 .

Ö57 Lay 2.1

(2)

(4.)

$$A = \begin{bmatrix} 9 & -1 & 3 \\ -8 & 7 & -3 \\ -4 & 1 & 8 \end{bmatrix}, \quad I_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A - 5I_3 = \begin{bmatrix} 9-5 & -1 & 3 \\ -8 & 7-5 & -3 \\ -4 & 1 & 8-5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 3 \\ -8 & 2 & -3 \\ -4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$5I_3 A = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 9 & -1 & 3 \\ -8 & 7 & -3 \\ -4 & 1 & 8 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} 9 \cdot 5 & -5 & 3 \cdot 5 \\ -8 \cdot 5 & 7 \cdot 5 & -3 \cdot 5 \\ -4 \cdot 5 & 5 & 8 \cdot 5 \end{bmatrix}$$

om vi använder
rad-kolumnformeln.

Enklare är dock att konstatera att $I_3 A = A$

så att $5I_3 A = 5A = \begin{bmatrix} 45 & -5 & 15 \\ -40 & 35 & -15 \\ -20 & 5 & 40 \end{bmatrix}$

Detta är ett exempel på den associativa
lagen $(5I_3) A = 5(I_3 A)$.

(11.)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 4 & 5 \end{bmatrix}$$

$$D = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix}$$

Vi kan använda Lays definition av matrisprodukten:

$$AD = \left[A \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad A \begin{bmatrix} 0 \\ 3 \\ 0 \end{bmatrix} \quad A \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 5 \end{bmatrix} \right] =$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & 3 & 5 \\ 2 & 6 & 15 \\ 2 & 12 & 25 \end{bmatrix}$$

AD multiplicerar varje kolumn
i A med motsvarande diagonalelement
i D.

$$DA = \left[D \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad D \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{bmatrix} \quad D \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 5 \end{bmatrix} \right] =$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & 2 & 2 \\ 3 & 6 & 9 \\ 5 & 20 & 25 \end{bmatrix}$$

DA multiplicerar varje rad
i A med motsvarande diagonalelement.

Ö4
(3)

Lay 2.1

Med ledning av det föregående resultatet och
(4.) är det klart att $B = rI_3$ uppfyller

kravet, eftersom $ArI_3 = rAI_3 = rA$

samt $rI_3A = rA$.

(25.)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ -3 & 8 \end{bmatrix}, \quad AB = \begin{bmatrix} -1 & 3 & -2 \\ 1 & -7 & 3 \end{bmatrix}$$

$$AB = [A\bar{b}_1, A\bar{b}_2, A\bar{b}_3]$$

Det gäller alltså att $A\bar{b}_1 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ och $A\bar{b}_2 = \begin{bmatrix} 3 \\ -7 \end{bmatrix}$.

Vi kan beräkna \bar{b}_1 och \bar{b}_2 genom att

lösa de två systemen:

$$\begin{bmatrix} 1 & -3 & -1 \\ -3 & 8 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -3 & -1 \\ 0 & -1 & -2 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -3 & -1 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix} \quad \therefore \bar{b}_1 = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \end{bmatrix} \quad \text{samt}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & -3 & 3 \\ -3 & 8 & -7 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -3 & 3 \\ 0 & -1 & 2 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -3 & 3 \\ 0 & 1 & -2 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -3 \\ 0 & 1 & -2 \end{bmatrix} \quad \therefore \bar{b}_2 = \begin{bmatrix} -3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

ö 4 Lay 2.1
(4) (35.)

$$\vec{u} = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ -4 \end{bmatrix} \quad \vec{v} = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$$

$$\vec{u}^T \vec{v} = \begin{bmatrix} -2 & 3 & -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = -2a + 3b - 4c$$

$$\vec{v}^T \vec{u} = \begin{bmatrix} a & b & c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ -4 \end{bmatrix} = -2a + 3b - 4c = \vec{u}^T \vec{v}$$

$$\vec{u} \vec{v}^T = \begin{bmatrix} -2 \\ 3 \\ -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2a & -2b & -2c \\ 3a & 3b & 3c \\ -4a & -4b & -4c \end{bmatrix}$$

$3 \times 1 \qquad 1 \times 3 \qquad 3 \times 3$

$$\vec{v} \vec{u}^T = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & 3 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2a & 3a & -4a \\ -2b & 3b & -4b \\ -2c & 3c & -4c \end{bmatrix}$$

Lay 2.2

(3.) Finn inversen till $\begin{bmatrix} 8 & 3 \\ -7 & -3 \end{bmatrix}$

Samma radoperationer som överför A till I_2 överför I_2 till A^{-1} . Vi kan alltså beräkna inversen genom elementära radoperationer på

$[A \ I_2]$:

$$\begin{bmatrix} 8 & 3 & 1 & 0 \\ -7 & -3 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{+\frac{7}{8}} \begin{bmatrix} 8 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & -\frac{3}{8} & \frac{7}{8} & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 8 & 3 & 1 & 0 \\ 0 & -3 & 7 & 8 \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 8 & 0 & 8 & 8 \\ 0 & -3 & 7 & 8 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -\frac{7}{3} & -\frac{8}{3} \end{bmatrix}$$

$$\therefore \begin{bmatrix} 8 & 3 \\ -7 & -3 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -\frac{7}{3} & -\frac{8}{3} \end{bmatrix}$$

ö 4 Luv 2.2

(5) (4.) Finn inversen till $\begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 7 & -4 \end{bmatrix}$

Samma elementära radoperationer som överför en matris A till I överför I till A^{-1} :

$$\begin{bmatrix} 3 & -2 & 1 & 0 \\ 7 & -4 & 0 & 1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} & 0 \\ 1 & -\frac{4}{7} & 0 & \frac{1}{7} \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} & 0 \\ 0 & \frac{2}{21} & -\frac{1}{3} & \frac{1}{7} \end{bmatrix} \sim \text{ok}$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & -\frac{2}{3} & \frac{1}{3} & 0 \\ 0 & 1 & -\frac{21}{6} & \frac{21}{14} \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -\frac{36}{18} & \frac{42}{42} \\ 0 & 1 & -\frac{21}{6} & \frac{21}{14} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -\frac{21}{6} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -\frac{7}{2} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} \therefore \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 7 & -4 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ -\frac{7}{2} & \frac{3}{2} \end{bmatrix} =$$

koll:

$$\begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 7 & -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ -7/2 & 3/2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ok

(30.)

A, B, X är $n \times n$.

A, X och $(A - AX)$ är inverterbara

Det är också givet att $(A - AX)^{-1} = X^{-1} B$. (3)

multipliera från vänster med X :

$$X (A - AX)^{-1} = X X^{-1} B = B.$$

a) Eftersom B är produkten av två inverterbara matriser är B också inverterbar.

b) Invertera båda sidor: $A - AX = (X^{-1} B)^{-1} = B^{-1} X$
 $\therefore (A + B^{-1}) X = A, X = (A + B^{-1})^{-1} A$

Ö4

2.9

(6)

(35.)

$$A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

Visa att om $\det A = \begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc = 0$
 så har $A\bar{x} = 0$ mer än en lösning.

I så fall är A inte inverterbar. Detta inses
 t.ex. av att om A är inverterbar $\exists A^{-1}$; $\bar{x} = A^{-1}0 = 0$
 men det är bara en lösning (den triviala).

Först fallet $a = b = 0$. $ad - bc = 0$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ c & d \end{bmatrix} \bar{x} = 0 \Rightarrow cx_1 + dx_2 = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{d}{c}x_2$$

En fri variabel!

många lösningar.

(36.) Visa att om $\det A \neq 0$ så stämmer
 formeln $A^{-1} = \frac{1}{\det A} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ad - bc & bd - bd \\ ac - ac & -bc + ad \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ad - bc & 0 \\ 0 & ad - bc \end{bmatrix}$$

$$\therefore \frac{1}{ad - bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ad - bc & -ab + ba \\ cd - cd & -bc + ad \end{bmatrix} = (ad - bc) \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$a, b \text{ ej båda } 0. \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -b \\ a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -ab + ba \\ -cd + ad \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ ad - bc \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} ac & bc & -bc \\ 0 & ad - bc & ac + bc \end{bmatrix}$$

unik lösning om $ad - bc \neq 0$

Ö4
(7)

2.3

(4.)

(1.) $\begin{bmatrix} 5 & -7 \\ -3 & 26 \end{bmatrix}$ kolumnvektorerne
är linjärt
oberoende
så inverterbar.

är $\begin{bmatrix} -7 & 0 & 4 \\ 3 & 0 & -1 \\ 2 & 6 & 9 \end{bmatrix}$ inverterbar?

vi vet t.ex. att den inte är inverterbar
om kolumnerna är linjärt beroende.

Det är de eftersom en av vektorerna
är nollvektorn.

(3.)

$$\begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -3 & -7 & 0 \\ 8 & 5 & -1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ -3 & -7 & 0 \\ 8 & 5 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\sim \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & -7 & 0 \\ 0 & 5 & -1 \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & -7 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

matrisen har tre pivotpositioner,

$A\bar{x} = \bar{b}$ har unik lösning för varje \bar{b}
och A är inverterbar.

(21.)

När är en övertriangulär matris
inverterbar?

$$\begin{bmatrix} \times & \times & \times & \times \\ 0 & \times & \times & \times \\ 0 & 0 & \times & \times \\ 0 & 0 & 0 & \times \end{bmatrix}$$

om diagonalelementen alla är $\neq 0$
visar trappstegsformen att man har
pivot element i alla rader, $A\bar{x} = \bar{b}$ har
unik lösning för alla \bar{b} .

men så är inte fallet om något diagonalelement $= 0$,
då blir det en fri variabel, lösningen är inte unik och
matrisen inte inverterbar. om något diagonalelement $\neq 0$
är också $\det A = 0$.

Ö4 2.3
(8)

(9.4)

T är en linjär avbildning från \mathbb{R}^n på \mathbb{R}^n .

Det betyder att kolumnerna i motsvarande matris spänner upp \mathbb{R}^n . För att göra det måste de också vara linjärt oberoende etc. Alltså är A invertierbar och $T^{-1}: \vec{x} \rightarrow A^{-1}\vec{x}$ existerar och avbildningen är ett till ett.

2.4

(10.)

$$\begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ C & I & 0 \\ A & B & I \end{bmatrix} \text{ har inversen } \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ Z & I & 0 \\ X & Y & I \end{bmatrix}$$

$$\therefore \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ C & I & 0 \\ A & B & I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ Z & I & 0 \\ X & Y & I \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} II & 0 & 0 \\ (I+IZ) & II & 0 \\ A+BZ+IX & B+IY & II \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ C+Z & I & 0 \\ A+BZ+X & I \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} I & 0 & 0 \\ 0 & I & 0 \\ 0 & 0 & I \end{bmatrix}$$

$B+Y$

Detta ger:

$$C+Z=0$$

$$A+BZ+X=0$$

$$B+Y=0$$

$$Z=-C$$

$$\Rightarrow \underline{Y} = -B$$

$$A+BZ+X=0 \Rightarrow \underline{X} = -A-BZ = -A+BC$$

04 2.4

(9) 23.

$$a) \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$b) M = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & -1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & -3 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & 0 \\ I & -A \end{bmatrix}$$

$$M^2 = \begin{bmatrix} A & 0 \\ I & -A \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A & 0 \\ I & -A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A^2 & 0 \\ 0 & A^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} I & 0 \\ 0 & I \end{bmatrix}$$